

* प्रतिज्ञापत्र *

मी प्रतिज्ञापूर्वक निवेदन करतो की, 'महात्मा गांधी आणि हिंदु – मुस्लीम ऐक्य' हा संशोधन प्रबंध मी स्वतः संशोधित केला असून तो यापूर्वी कोणत्याही विद्यापीठीय स्तरावर कोणतीही पदवी वा पदविका मिळविण्यासाठी सादर करण्यात आलेला नाही.

ठिकाण : कोल्हापूर.

दिनांक : ३०।१२।२००६

Rba 2
श्री. बंदारे मल्लिकार्जुन महादेव
संशोधक

* ऋणिंदेश *

प्रस्तुत शोधनिबंधाचे काम पूर्ण करण्यास ज्यांनी मला सतत मार्गदर्शन केले व प्रोत्साहन दिले त्या सर्वांचे आभार मानणे हे माझे कर्तव्य आहे. सर्वप्रथम माझे मार्गदर्शक व शिवाजी विद्यापीठाच्या राज्यशास्त्र विभागाचे प्रमुख आदरणीय गुरुवर्य प्रा. डॉ. अशोक शि. चौसाळकर यांनी मला जे बहुमोल मार्गदर्शन केले, त्याबद्दल मी त्यांचा शतशः ऋणी आहे.

राज्यशास्त्र विभागाचे माजी विभागप्रमुख प्रा. डॉ. के. के. कावळेकर, डॉ. लक्ष्मीनारायण तरोडी, डॉ. व्ही. पी. रासम, प्रा. भारती पाटील, डॉ. उषा ठककर (मुंबई), प्रा. शिवाजी पाटील, स्वातंत्र्य सैनिक श्री. दत्ता शिंदे व श्री. संमाजी तोरसकर यांच्या मार्गदर्शन आणि सहकार्याबद्दल मी त्यांचा आभारी आहे. तसेच हा शोधनिबंध पूर्ण करण्यासाठी शिवाजी विद्यापीठातील बै. खडेकर ग्रंथालयाची खूप मदत झाली. या ग्रंथालयाचे ग्रंथपाल व ग्रंथालयीन कर्मचारी यांचाही मी आभारी आहे.

शिक्षण घेण्याची प्रेरणा ज्यांनी मला दिली त्या माझ्या मातोश्री स्व. संगम्मा महादेव बंदारे आणि माझे बंधु प्रकाश, अशोक, लक्ष्मण, हणमंत व काका रमेश बंदारे यांच्या कृतीशील प्रोत्साहनामुळे मला उच्चशिक्षण पूर्ण करणे शक्य झाले. त्यामुळे मी त्यांचा शतशः ऋणी आहे.

आमच्या गावातील श्री. पंचाक्षरी कीडा व सांस्कृतिक मंडळाचे अध्यक्ष. श्री. स्वामी विवेकानंद, पंचाक्षरी स्वामी, सिध्दाराम बगले, संगप्पा पारशेटी व माझे मित्र आनंद पाटील, गजानंद स्वामी, सुनील पाटील, शशिकांत तिकुटे, करीम मुल्ला व विश्वनाथ अळ्ळीमोरे यांच्या सहकार्याबद्दल मी या सर्वांचा कृतज्ञतापूर्वक आभारी आहे.

या शोधनिबंधाचे टंकलेखनाचे काम पूर्ण करणारे श्री. बाबासाहेब कांबळे व रियाज कुरेशी यांचाही मी आभारी आहे. तसेच या शोधनिबंधाच्या कार्यातृत ज्यांची मला प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे मदत झाली त्या सर्वांचा मी आभारी आहे.

धन्यवाद!

कोल्हापूर.

दिनांक : ३०।७२।२००६

Rba 2
बंदारे मलिलकार्जुन महादेव